

LIJST VAN NIEUWE EN GEPLANDE PUBLICATIES

INHOUD

1. VLIZ REGULIERE PUBLICATIES
2. VLIZ AD HOC PUBLICATIES
3. BIJDAGEN TOT ANDERE PUBLICATIES
4. WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES
 - a1-publicaties
 - andere
5. PERSBERICHTEN
6. PRESENTATIES

1. REGULIERE PUBLICATIES

De Grote Rede

GR 30 (verschenen juni 2011) met hoofdbijdragen over

- Zeespiegelstijging: moeten we vrezen voor natte voeten?
- En wat met de stormen, worden die talrijker en/of krachtiger?
- Een veilige kust, ook in de toekomst

GR 31 (gepland najaar 2011) met hoofdbijdragen over:

- Cartografie en de rol van de Vlamingen
- De Belgische zeevisserij: een behouden vaart?
- Kaaimuren

GR najaar 2013: speciaal themanummer over de 'Grote Oorlog en de Zee'.

VLIZ Library Acquisitions

521 (14/10/2011) - wekelijks op vrijdag

VLIZINE

VLIZINE maart-april-mei 2011 (gepubliceerd)

VLIZINE juni-juli-augustus 2011 (gepubliceerd)

Zeekrant

Zeekrant 2011 werd gelanceerd t.g.v. Dag van de Oceanen (KHBO, 8 juni 2011)

VLIZ Website

Nieuwsitems sinds de laatste vergadering:

Nederlands

- Persbericht: Congres Kustbescherming Oostende 13 oktober 2011
- Vacature: Marine Board secretariaat zoekt een Junior Science Officer+ andere recente
- North Sea Award 2011 belooft marien Noordzee-onderzoek (2011-09-27)
- VLIZ Aanmoedigingsprijs 2011 voor pas afgestudeerde mariene wetenschappers (2011-09-27)
- Congres "Superstormen. En hoe ons te beschermen" (2011-09-13)
- Internationale CLAMER conferentie: Leven met een opwarmende oceaan (2011-07-06)
- VLIZ nu ook bereikbaar met veerdienst (2011-07-05)
- PERSBERICHT: Europese zeeën vandaag fundamenteel anders door klimaatwijziging (2011-06-27)
- Vlaamse zeewetenschapper Rudy Herman scoort op internationaal vlak (2011-06-23)

- Zomers zee- en leesplezier met nieuwe Zeekrant 2011 (2011-06-23)
- Seminarie: Passieve visserij en maricultuur binnen de Vlaamse windmolenparken? (2011-06-16)
- PERSBERICHT: Een nieuwe aanpak voor marien biodiversiteitsonderzoek in Europa (2011-06-07)
- Portaal voor Europese soorten gelanceerd! (2011-05-10)
- Online spelling voor soortnamen mariene organismen (2011-05-02)
- PERSBERICHT: Klas uit Poperinge wint uitdagende Noordzee-expeditie (2011-04-29)
- 8 juni: Wereldoceanendag over de zee van morgen (2011-04-26)
- Moet er nog zand zijn: een wetenschappelijke kijk op de kustlijn van morgen (2011-04-22)
- Medewerking gevraagd bij socio-economische analyse gebruik Belgische mariene wateren (2011-04-21)
- Studiedag 'Zeewetenschappen in de klas' (2011-04-20)
- Belgische mariene soortenlijst (BeRMS) opgenomen in Waarnemingen.be (2011-04-06)
- World EEZ versie 6 beschikbaar (2011-04-06)
- PERSBERICHT: De Noordzee: van oernatuur naar beheerd onderwater mozaïeklandschap? (2011-03-21)
- Japanse tsunami te volgen vanuit Oostende via Sea Level Station Monitoring Facility (2011-03-14)
- Feedback gevraagd op het pas gelanceerde marien-biologisch dataportaal van EMODNET (2011-03-04)

Engels

- Job announcement: Junior Science Officer @ Marine Board secretariat
- North Sea Award 2011 rewards marine research North Sea region (2011-09-27)
- VLIZ Thesis Awards for Marine Sciences 2011 for new graduates (2011-09-27)
- International CLAMER conference: Living with a warming ocean (2011-07-06)
- 8 June: World Ocean Day on a sea in constant change (2011-05-30)
- The European Species Portal (PESI) has been launched! (2011-05-10)
- An ABC tool for Natural Sciences (2011-05-02)
- World EEZ version 6 now available (2011-04-06)
- The North Sea: from wild nature to a managed underwater mosaic landscape? (2011-03-21)
- Follow the Japanese tsunami in the Pacific via the Sea Level Station Monitoring Facility (2011-03-14)

Twitter – volg het VLIZ via jmeesvliz

43 tweets sedert 27 september 2011

i-news – the InnovOcean gazette

Interne nieuwsbrief voor het personeel van de InnovOcean site, No. 21, mei 2011

Filmpjes

- Videohandleiding voor dissectie (mossel, hondshaai en haring)
- Animatiefilmpje over het leven van de bedreigde paling
- Videohandleiding bij de proef 'Microplastics, voor eeuwig en altijd'

Informatieve fiches

Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek

Alphonse Renard. Wetenschatten - Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. VLIZ Wetenschatten (2011). VLIZ Information Sheets, 132. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 13 pp.

Edouard Van Beneden. Wetenschatten - Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. VLIZ Wetenschatten (2011). VLIZ Information Sheets, 133. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 10 pp.

Gustave Gilson. Wetenschatten - Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. VLIZ Wetenschatten (2011). VLIZ Information Sheets, 125. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 10 pp.

Paul Pelseneer. Wetenschatten - Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. VLIZ Wetenschatten (2011). VLIZ Information Sheets, 134. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 8 pp.

Simon Stevin. Wetenschatten - Historische figuren van het zeewetenschappelijk onderzoek. VLIZ Wetenschatten (2011). VLIZ Information Sheets, 131. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 9 pp.

Publicaties: Niet-inheemse soorten

Voor volgende soorten werden volledig nieuwe fiches opgesteld:

[Nemopsis bachei](#)

[Melita nitida](#)

[Gammarus tigrinus](#)

[Dikerogammarus vilosus](#)

[Baccharis halimifolia](#)

[Monocorpium sextonae](#)

[Marenzelleria neglecta](#)

Voor de volgende was er reeds een versie opgesteld, maar niet in pdf vorm.

[Orchestia cavimana](#)

[Antithamionella ternifolia](#)

[Megabalanus tintinnabulum](#)

[Molgula manhattensis](#)

[Diplosoma listerianum](#)

[Botrylloides violaceus](#)

Brakwaterpok - *Balanus improvisus*. Niet-inheemse soorten van het Belgisch deel van de Noordzee en aanpalende estuaria. VLIZ Alien Species Consortium (2011). VLIZ Information Sheets, 39. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 5 pp.

Grote roze zeepok - *Megabalanus coccopoma*. Niet-inheemse soorten van het Belgisch deel van de Noordzee en aanpalende estuaria. VLIZ Alien Species Consortium (2011). VLIZ Information Sheets, 38. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 5 pp.

Publicaties Vlaams Nederlandse Schelde Commissie

Korte bijdrage over de Scheldemonitor in de nieuwbrief van de VNSC Commissie.

De collectie Informatieve fiches van de 'Indicatoren voor het Schelde-estuarium' werd in boekvorm uitgegeven naar aanleiding van de Schelde studiedag die doorging op 23 juni 2011.

<http://vnsc.eu/vnsc-nieuws/nieuwsbrief-artikelen/228-scheldemonitor-geeft-totaalkijk-op-scheldekenis.html>

Lespakketten

- Dissectiehandleiding voor een haring, mossel en haai (practicum)
- Osmoseregulatie (practicum)
- Oceaanverzuring (practicum)
- Water uit steen halen (practicum)
- Druk om je hoofd (practicum)
- Op excursie in het natuurreservaat "De Westhoek"; veldwerkpakket
- Schelpendeterminatiesleutel maken (veldwerk)
- Primaire productie bepalen (practicum)
- Geluid onder water (practicum)
- Zoutkristallengroeiwedstrijd (practicum)
- Lesmodule Mercator en de maritieme cartografie (Planeet Zee) 18 nov 2011 online
- Lesmodule Zoutwinning (Planeet Zee) 01 jan 2012 online
- Lesmodule Simon Stevin en de zeilwagen (Planeet Zee) – zomer 2012 online

2. AD HOC PUBLICATIES

De Wetenschap van de Zee, over een onbekende wereldoceaan

Acco, uitgeverij van educatieve boeken, benaderde VLIZ om een uitgave te verzorgen voor leerkrachten wetenschappen uit het secundair onderwijs. Een handboek met de voornaamste principes en concepten uit de mariene wetenschappen, relevant voor de lessen. Bij het boek verzorgt VLIZ een website (www.zeewetenschappen.be) met daarop practica hieraan gekoppeld.

Timing: Het boek wordt voorgesteld op 19 oktober, voor schooljaar 2011-2012.

Copejans, E., Smits, M. 2011, De Wetenschap van de zee, over een onbekende wereldoceaan, Vlaams Instituut voor de Zee, ACCO uitgeverij, Leuven, 176 pp, ISBN 9789033484124

Koers naar zee

VLIZ stelde samen met de Provincie West-Vlaanderen, steunpunt NME Kust een nieuwe uitgave samen die alle excursiemogelijkheden aan onze kust voor de leerkracht secundair onderwijs samenbrengt. Deze publicatie verspreidt VLIZ tegen het einde van het jaar gratis naar alle scholen die secundair onderwijs aanbieden in Vlaanderen.

Timing: eind oktober. De digitale versie staat al op www.koersnaarzee.be.

Kook- en infoboek: Garnaal / geirnoars

Maritiem auteur Katrien Vervaele en marien biologe Nancy Fockedeey (VLIZ) stellen momenteel een boek op over de grijze garnaal in als zijn aspecten. De Vervaele-VLIZ-coproductie wordt een mix van 45 traditionele, toegankelijke recepten met garnaal en 20 uitgebreide verhalen/portretten over o.a. de professionele en recreatieve visserij op garnaal en de verwerking ervan (vroeger en nu), de biologie/ecologie en andere wetenschap over de soort, afgewisseld met erfgoed- en gastronomische aspecten (verkoop, garnaal in Belgische eetcultuur, mythes en legendes, garnaalfeesten, pelwedstrijden, link met toerisme, ...). Katrien Vervaele neemt vooral het sfeer- en schrijfwerk op zich, VLIZ zal instaan voor het wetenschappelijke luik en de recepten. De publicatie (± 200 bladzijden; oplage 3000 exemplaren) zal gedrukt worden en door uitgever Lannoo in de commerciële boekhandels verspreid worden. Op de Facebook-pagina Garnaal (<http://www.facebook.com/garnaal1>) kun je de auteurs alvast volgen in hun speurtocht naar informatie.

VLIZ Special Publications

VLIZ Special Publication 49 - McDonough, Niall and Jan-Bart Calewaert (Eds). 2010. EurOcean 2010 Conference Report and Ostend Declaration. EurOCEAN 2010 - Grand challenges for marine research in the next decade. Thermae Palace, Oostende, Belgium, 12-13 October 2010. Belgian Science Policy Office (BELSPO), Brussels. VLIZ Special Publication 49 - Flanders Marine Institute (VLIZ). Oostende, Belgium.

VLIZ Special Publication 50. Indicatoren voor het Schelde-estuarium. 2011. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, België. 165 pp." ISBN 978-90-817451-0-9

VLIZ Special Publication 51. Slabbinck Bart, Franky Bauwens, Nathalie Desnijder, Ans Dewolf en Jan Seys (Eds). 2011. Moet er nog zand zijn: een wetenschappelijke kijk op de kustlijn van morgen. Bredene, België, 24 mei 2011. Referatenboek van de studiedag. VLIZ Special Publication 51 - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, Belgium. iv + 31p. ISSN 1377-0950

VLIZ Special Publication 52. Jan Mees, Jan Seys and Karen Rappé (Eds). 2010. International CLAMER Conference - Living with a warming ocean: European research and public perception of climate change impacts in the marine environment. Royal Flemish Academy of Belgium for Science and the Arts, Brussels, 15 September 2011. VLIZ Special Publication 52 - Flanders Marine Institute (VLIZ). Oostende, Belgium. v + 15p.

VLIZ Special Publication 53. Proceedings CLAMER (publicatie gepland eind 2011)

Jommekesboek rond de zee

Stripfiguur Jommeke en zijn vriendjes zijn de ambassadeurs van de 15e editie van de "Week van de zee", een jaarlijks evenement dat natuur en milieu in de kijker wil zetten. De actie gaat uit van het provinciebestuur, samen met de 10 kustgemeentes en natuurorganisaties en -verenigingen. In de week van 29 april tot 15 mei zijn er verschillende activiteiten en educatieve projecten. De provincie heeft een dik Jommekesboek rond de zee uitgegeven vol spelletjes, raadseltjes en opdrachten.

IDO-Schelde - Indicatoren van Duurzame Ontwikkeling voor het Schelde-estuarium

Projectwebsite: <http://www.scheldemonitor.org/indicatoren.php>

VLIZ Special Publication 50 - (2011) Indicatoren voor het Schelde-estuarium. VLIZ Special Publication 50. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, België. 165 pp." ISBN 978-90-817451-0-9

Posters

EMODnet: Pilot portal for biology, data discovery and access service. Claus, S.; Vandepitte, L.; Hernandez, F.; Appeltans, W.; Deneudt, K.; Vanhoorne, B.; De Hauwere, N. (2011) Poster presentation. Flanders Marine Institute (VLIZ): Oostende. 1 poster pp.

BeRMS Belgian Register of Marine Species. Vandepitte, L.; Decock, W.; Mees, J. (2011). Poster presentation. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. 1 poster pp.

Sea, beach and birds: plastics everywhere. Braarup Cuykens, A.; Claessens, M.; Maelfait, H.; Dewitte, E.; Goffin, A.; Stienen, E.W.M.; Janssen, C.R. (2011) Poster presentation. Coordination Centre for Integrated Coastal Zone Management/Flanders Marine Institute (VLIZ)/INBO/Laboratory of Environmental Toxicology and Aquatic Ecology: Oostende. 1 poster pp.

ScheldeMonitor Informatie. ScheldeMonitor, kennissysteem voor het Schelde-estuarium: informatie, data en indicatoren [POSTER], in: (2011). VNSC Scheldesymposium 23 juni 2011: VNSC werkt aan de Schelde... Onderzoeken en studies in opdracht van de VNSC. pp. 20

ScheldeMonitor Data. ScheldeMonitor, kennissysteem voor het Schelde-estuarium: informatie, data en indicatoren [POSTER], in: (2011). VNSC Scheldesymposium 23 juni 2011: VNSC werkt aan de Schelde... Onderzoeken en studies in opdracht van de VNSC. pp. 21

ScheldeMonitor Indicatoren. ScheldeMonitor, kennissysteem voor het Schelde-estuarium: informatie, data en indicatoren [POSTER], in: (2011). VNSC Scheldesymposium 23 juni 2011: VNSC werkt aan de Schelde... Onderzoeken en studies in opdracht van de VNSC. pp. 22

Drieluik van posters voor de VNSC Schelde studiedag 23 juni. Scheldemonitor: Informatie, Data, Indicatoren. Citering nog te checken. ! VNSC studiedag website checken

Flyers

World Ocean Day (flyer, werd meegestuurd met De Grote Rede)

'Planeet Zee, editie 2011-2012' (postkaartje werd meegestuurd met het klasement postpakket, naar alle scholen sept 2011)

'De Wetenschap van de Zee', (flyer werd meegestuurd met het klasement postpakket, naar alle scholen sept 2011)

Varia

3. BIJDRAGEN TOT ANDERE PUBLICATIES

PEGASO Project Publicatie: Report on the Inventory of participants and main relevant EU Projects data and SDI, with a quality assessment and an identification for needed actions on harmonisation tasks.

Authors Dr. Gonzalo Malvárez and Emilia Guisado (UPO), Ann-Katrien Lescauwae, Simon Claus and Nathalie De Hauwere (VLIZ)

4. WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

a1 – publicaties

Did global warming and alien invasions affect surf zone hyperbenthic communities on sandy beaches in Belgium? Lock, K.; Mees, J.; Vincx, M.; Goethals, P.L.M. (2011). *Hydrobiologia* 664: 173-181, + suppl. mat.

Analysing the content of the European Ocean Biogeographic Information System (EurOBIS): available data, limitations, prospects and a look at the future. Vandepitte, L.; Hernandez, F.; Claus, S.; Vanhoorne, B.; De Hauwere, N.; Deneudt, K.; Appeltans, W.; Mees, J. (2011). *Hydrobiologia* 667(1): 1-14 + suppl. material (28 pages)

Erratum to: Analysing the content of the European Ocean Biogeographic Information System (EurOBIS): available data, limitations, prospects and a look at the future. Vandepitte, L.; Hernandez, F.; Claus, S.; Vanhoorne, B.; De Hauwere, N.; Deneudt, K.; Appeltans, W.; Mees, J. (2011). *Hydrobiologia* 669(1): 265-266

Spatial distribution and general population characteristics of mysid shrimps in the Westerschelde estuary (SW Netherlands). Rappé, K.; Fockede, N.; Van Colen, C.; Cattijssse, A.; Mees, J.; Vincx, M. (2011). *Estuarine, Coastal and Shelf Science* 91(2): 187-197

Long-term trends in phytoplankton composition in the western and central Baltic Sea. Wasmund, N.; Tuimala, J.; Suikkanen, S.; Vandepitte, L.; Kraberg, A. (2011). *Journal of Marine Systems* 87: 145-159

Changes in North Sea macrofauna communities and species distribution between 1986 and 2000. Kröncke, I.; Reiss, H.; Eggleton, J.D.; Aldridge, J.; Bergman, M.J.N.; Cochrane, S.; Craeymeersch, J.A.; Degraer, S.; Desroy, N.; Dewarumez, J.-M.; Duineveld, G.C.A.; Essink, K.; Hillewaert, H.; Lavaleye, M.S.S.; Moll, A.; Nehring, S.; Newell, R.; Oug, E.; Pohlmann, T.; Rachor, E.; Robertson, M.; Rumohr, H.; Schratzberger, M.; Smith, R.; Vanden Berghe, E.; van Dalfsen, J.; Van Hoey, G.; Vincx, M.; Willems, W.; Rees, H.L. (2011). *Estuarine, Coastal and Shelf Science* 94(1): 1-15

Andere

Progress towards a European portal on marine species observations. Appeltans, W.; Claus, S.; Vandepitte, L.; Herman, P.; Holdsworth, N.; Maudire, G.; Ó Tuama, É.; Pesant, S.; Schaap, D.M.A.; Vanden Berghe, E.; Vladymyrov, V.; Hernandez, F. (2011). in: (2011). The future of the 21st century ocean: Marine Sciences and European Research Infrastructures. An International Symposium, 28th June - 1 July 2011 Brest, France. pp. 31

The World Register of Marine Species: an authoritative, open-access web-resource for all marine species. Appeltans, W.; Decock, W.; Vanhoorne, B.; Hernandez, F.; Bouchet, P.; Boxshall, G.; Fauchald, K.; Gordon, D.P.; Poore, G.C.B.; van Soest, R.; Stöhr, S.; Walter, C.; Costello, M.J. (2011). in: (2011). The future of the 21st century ocean: Marine Sciences and European Research Infrastructures. An International Symposium, 28th June - 1 July 2011 Brest, France. pp. 30

Development of analytical strategies using U-HPLC-MS/MS and LC-ToF-MS for the quantification of micropollutants in marine organisms. Wille, K.; Kiebooms, J.A.L.; Claessens, M.; Rappé, K.; Vanden Bussche, J.; Noppe, H.; Van Praet, N.; De Wulf, E.; Van Caeter, P.; Janssen, C.R.; De Brabander, H.F.; Vanhaecke, L. (2011). Analytical and Bioanalytical Chemistry 400(5): 1459-1472

The Canadian Register of Marine Species photo gallery: A user's guide. Kennedy, M.K.; Nozères, C.; Miller, R.; Vanhoorne, B.; Appeltans, W. (2011). Version 1. Canadian Technical Report of Fisheries and Aquatic Sciences = Rapport Technique Canadien des Sciences Halieutiques et Aquatiques, 2933. Her Majesty the Queen in Right of Canada: Ottawa. v + 42 pp.

Marine biological valuation mapping of the Basque continental shelf (Bay of Biscay), within the context of marine spatial planning. Pascual, M.; Borja, A.; Vanden Eede, S.; Deneudt, K.; Vincx, M.; Galparsoro, I.; Legorburu, I. (2011). Estuarine, Coastal and Shelf Science In Press(Corrected Proof)

44,632 species from WoRMS: from 18 WoRMS global databases in AC11. Appeltans, W. (2011). 4D4Life e-Bulletin: Catalogue of Life - indexing the world's known species 4: 1

5. Persberichten

28-4-2011

Klas uit Poperinge wint uitdagende Noordzee-expeditie

18-05-2011

Persuitnodiging: 'Moet er nog zand zijn: een wetenschappelijke kijk op de kustlijn van morgen' (Bredene, 24 mei 2011)

07-06-2011

Een nieuwe aanpak voor marien biodiversiteitsonderzoek in Europa - 120 onderzoeksinstituten vormen een grootschalig netwerk

27-6-2011

Transpolaire migratie van plankton vanuit Stille Oceaan naar Atlantische Oceaan als gevolg van smeltend zeeijs bij Noordpool (Project CLAMER - Climate Change and European Marine Ecosystem Research)

13-7-2011

De Grote Rede: kennis over onze kust en zee - Een greep uit 'De Grote Rede 30'

11-08-2011

Europese zeeën en klimaatwijziging: een bevattelijke synthese (14-15 september, Brussel)

14-9-2011

Internationaal persbericht Terry Collins CLAMER project, mee verspreid (niet vertaald) en landelijke pers te woord gestaan.

07-10-2011

SUPERSTORMEN - En hoe ons te beschermen? (Congres Kustbescherming, Kursaal Oostende, 13 oktober 2011)

6. Presentaties

- VLIZ presentaties tijdens de studiedag Uitstraling permanente vorming (VUB) 26 mei 2011
- VLIZ presentatie op de studiedag 'Cijfers voor het Beleid' 8 juni 2011 (georganiseerd door het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer)

- Lesrauwaet, A.-K.; Deneudt, K.; Goffin, A.; Debergh, H.; Hernandez, F.; Mees, J. (2011). Vlaams-Nederlands kennissysteem voor onderzoeken monitoring van het Schelde-estuarium: informatie, data en indicatoren [presentatie]. VLIZ[S.I.]. 14 slides pp., VNSC Scheldesymposium 23 juni 2011
- 'Marine education and ocean literacy in Europe, where we stand', presentatie door Copejans Evy op het congres van de National Marine Educators Network in Boston (29 juni – 3 juli 2011)
- VLIZ presentatie PEGASO General Project Meeting/ Tulcea, Rumania 4-7 July 2011. Report on the Inventory of participants and main relevant EU Projects data and SDI, with a quality assessment and an identification for needed actions on harmonisation tasks. Dr. Gonzalo Malvárez and Emilia Guisado (UPO), Ann-Katrien Lesrauwaet, Simon Claus and Nathalie De Hauwere (VLIZ) (speaker)
- Tracking down tsunami data for students on the web, presentatie door Copejans Evy op de workshop Ocean Observing Systems for teachers in LA (1-5 aug 2011)
- 'De Wetenschap van de Zee', presentatie door Copejans Evy aan leerkrachten VTI Oostende op 10 okt 2011